

Брейн-ринг

Тақырыбы: Дербес компьютердің құрылысы және даму тарихы»
бөлімі бойынша қорытындылау

Пәні: информатика

Мұғалімі: Усенкулова Камила

Қызылорда қаласы

Брейн-ринг

Тақырыбы: «Дербес компьютердің құрылысы және даму тарихы» бөлімі бойынша қорытындылау

Сабақтың мақсаты: Алған білімдерін тиянақтап бекіту.

Сабақтың түрі: ойын

Сабақтың көрнектілігі:

Дидактикалық материалдар және бекіту сұрақтары.

Қоңыраулы электрлік шамдар.

Компьютердің даму тарихы тақырыбында плакаттар

Дербес компьютердің суреттері салынған плакаттар мен планшеттер

Брейн-ринг сабағын өткізу шарты

- Брейн-ринг сабағын өткізу үшін оқушыларды 2 топқа бөлеміз;

- топ оқушыларынан 2 есепші, бір көмекші сайлаймыз.

- әрбір топтың бірінші болып жауап беруге қызыл жалаушаны көтеру керек.

- мұғалімде алдын-ала дайындалған бекіту сұрақтары болады.

- әр сұрақтың дұрыс жауабына 1 ұпай беріледі және экранда компьютер көмегімен «Есеп тақтасында» жазылып өзгертіліп отырады;

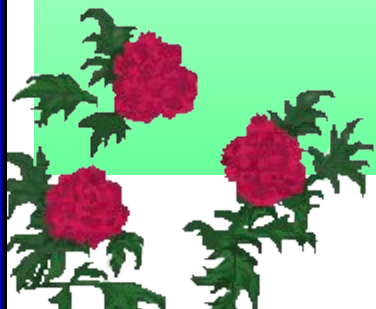
- Екі топтан алғашқы боп 6 ұпай жинаған топ жеңіске

«ӘР СҰРАҚҚА - БІР ЖАУАП»

Бұрын өтілген оқу материалын еске алу. Брейн-ринг әдісімен (әр сұраққа ойлануға тек қана 1 минут).

Әр оқушылардың белсенділігі мен қызығушылығын, өз бетінше дамуын, ойын тез арада тұжырымдап айтуын да шыңдай түседі. Бұл әдісті аукцион әдісімен де ұштастыруға болады. Бекіту сұрақтары, жауабы. Оның ішінен таңдап алуға болады:

1. ЭЕМ-нің даму тарихы неше буынға бөлінеді, оларды ата қандай жылдар аралығы?

I буын-1940-1955жж/электронды шамдар қолданылды/

II буын-1955 жылдан бастап /жартылай өткізгіштер-транзисторлар қолданылды/

III буын-1960-1970жж дейін /интегралдық схемалар қолданылды/

IV буын-1970 жылдан бастап /дербес компьютерлер жасалды/

V буын-/кәдімгі адам тілінде сөйлейтін «жасанды интелект» ЭЕМ-дері болуы керек/

2. ЭЕМ даму тарихы неше буыннан тұрады?
3. 1-буын қай жылы шықты, элементтік базасы не?
4. 2-буын қай жылы шықты, элементтік базасы не?
5. 3-буын қай жылы шықты, элементтік базасы не?
6. 4-буын қай жылы шықты, элементтік базасы не?
7. ЭЕМ аппараттық жабдықталуы?
8. Орталық процессорға не жатады?
9. Енгізу құрылғыларына не жатады?
10. Шығару құрылғыларына не жатады?

11. Есте сақтау құрылғыларына не жатады?
12. ДК – элементтік базасы не?
13. Микропроцессор дегеніміз не?
14. ЭЕМ-нің жалпы жады қанша түрге бөлінеді?
15. Сыртқы жадына не жатады?
16. Ішкі жадына не жатады?
17. ОЕҚ қандай қызмет атқарады?
18. ТЕҚ қандай қызмет атқарады?
19. Қатты дискінің көлемі қандай?
20. Иілгіш дискіге не жатады?

21. Компакт дискінің ақпарат сыйымдылығы?
22. Графикалық адаптер дегеніміз не?
23. Монохромды экранға не жатады?
24. Сапасы ең жоғары графикалық адаптердің аты?
25. Графикалық адаптердің түрлері?
26. Компак диск қоятын құрылғы?
27. Иілгіш диск қоятын құрылғы?
28. Принтерлердің түрлері
29. Сия бүркігіш принтердің жұмыс істеу принципі?
30. Лазерлік принтердің жұмыс істеу принципі?
31. Плоттер деген не?

32. Пернетақта нешеге бөлінеді?
33. Функционалды перне деген не?
34. Мультимедияға не жатады?
35. Сеттік карта деген не?
36. CD-ROM деген не?
37. ДК негізгі бөліктерін ата?
38. ДК қосымша бөліктеріне не жатады?
39. Компьютер классификациясын ата?
40. ЕТ кабинетінде өз бетінше жұмыс жасайтын оқушы қандай 3 ережені толығымен меңгеруі тиіс?
41. Көзбен монитордың ара қашықтығы неше см болуы қажет?

1. 1642 жылы дүние жүзінде бірінші рет қосу машинасын құрастырған қай елдің ғалымы, ол кім, сол кезде неше жаста болды?

Француз математигі Блез Паскаль он тоғыз жасында

2. Информатика деген не?

Ақпараттық процестерді зерттейтін ғылым информатика деп аталады.

3. Ақпараттық процесс дегеніміз не?

Ақпаратты сақтау, өңдеу, жеткізу ақпараттық процесс деп аталады

4. Бағдарлама арқылы басқарылатын қазіргі компьютерлерге өте ұқсас құралдары бар есептеуіш машина қалай аталды, жобасы қай жылы жасалды?

Аналитикалық машина, 1833 жылы

5. Қазіргі компьютердің атасы кім?

Чарлз Бэббидж

6. Қазіргі кезде әр оқушының қолындағы калькулятордың негізін салғандар кім, қай елдің өнертапқыштары?

Орыс өнертапқыштары П.Л. Чебышев пен В.Т. Однер

7. 1694 жылы атақты неміс математигі Лейбництің құрастырған механикалық есептеу машинасы қалай аталды?

Арифмометр

8. Бұрынғы Кеңестер Одағындағы 1947-48 жылдары бірінші ЭЕМ-ді жасауға басшылық еткен кім, толық аталуы қалай?

Сергей Алексеевич Лебедев, МЭСМ /малая электронная счетная машина/

9. Ең бірінші электронды есептеуіш машина қайда қашан жасалып, қалай аталды, салмағы қанша боды?

*1946 жылы Ақыш-та Пенсильван университетінде,
ENIAC, салмағы 30 тонна*

10. 1944 жылы американ математигі Говард Айкен құрастырған автоматты бағдарламамен басқарылатын есептеуіш машина қалай аталды, қайда жасалды?

MARK-1, Гарвард университетінде

11. Ең алғашқы бағдарламалаушы кім?

Ада Лавлейс

12. Байт,бит деген не,олардың өзара қандай байланысы бар?

Ақпараттың өлшем бірліктері

8 бит = 1 байт

13. Компьютер құрамына кіретін негізгі құрылғылар?

Жүйелі блок, монитор, принтер, маус, сканер, модем, пернелік тақта, мультимедиа колонкасы

14. Қазіргі дербес компьютерлер қай буынға жатады?

IV буынға жатады

Көрермендермен жұмыс

Сканер деген не?

Модем деген не?

Стример деген не?

Ең ерте заманғы есептеу құралы?

Джостик деген не?

Қорытынды:

Жеңіске жеткен топты марапаттау

Назар алдында арзындарыңызға рахмет!!!

